

สารน่ารู้-กฎหมายรอบตัว

นายพิษณุ ผาสุกมโน เรียบเรียง

สารน่ารู้-กฎหมายรอบตัว

เรื่องที่ ๑๔ การพูดโกหก กับ การพูดคำว่า “ต่อแหล” จะเหมือนกันมัย !

คนเราทุกคนที่เกิดมาในโลกนี้ล้วนแล้วแต่เคย **พูดโกหก** มาแล้วด้วยกันทุกคน ไม่มากก็น้อย แม้ว่าบางคนจะนาน ๆ ครั้งก็ตาม โดยอาจเกิดจากความโลภ ความโกรธ ความกลัว หรือเกิดจากการตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจก็ตาม และในทุกศาสนาก็ยังมีข้อห้ามไว้ให้ถือปฏิบัติกันก็เพื่อสร้างความรักใคร่ปรองดองกัน แต่ในบางครั้ง ก็มีความจำเป็นที่จะต้องพูดโกหก อาทิ เช่น โกหกเพื่อการเอาตัวรอด โกหกเพื่อให้ผู้ฟังสบายใจ โกหกเพื่อความสะดวกของผู้พูด โกหกเพื่อผลประโยชน์ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

จะเห็นว่า การพูดโกหก ก็คือ **การพูดเท็จ** ซึ่งหมายถึง การพูดส่อเสียด นินทา เพื่อเจ้อแหลแหล พูดให้ร้ายผู้อื่น พูดเพื่อทำลายความสามัคคีในหมู่คณะ พูดหยาบคาย ตลอดจนการพูดโน้มน้าวให้ผู้อื่นเกิดการปรุงแต่งทางกายอีกด้วย

การพูดโกหกจึงเป็นเรื่องผิดมารยาท อาจผิดกฎหมายหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับเจตนาและผลที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ ซึ่งจะต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไปว่าทำให้เกิดความเสียหายหรือไม่ และกฎหมายได้บัญญัติไว้เป็นความผิดหรือไม่ แต่ก็มีความจำเป็นที่กฎหมายอาจนิรโทษ หรือ ลดหย่อนผ่อนโทษหรือยกเว้นโทษให้ แต่ไม่ว่าจะเป็นเช่นไรก็ตาม ก็ถือว่าผิดศีลทั้งนั้น แม้ว่าจะมีเจตนาดีหรือเจตนาร้ายก็ตาม เพียงแต่ยังมีส่วนผิดตรงที่มีเจตนาดีเท่านั้น

เรามาลองดูกันว่าคำพูดโกหกกรณีใดบ้างที่ผิดกฎหมายและกรณีใดบ้างที่ไม่ผิดกฎหมาย

1. ดอกโศก กำลังขายหนังสือพิมพ์อยู่บริเวณสี่แยกไฟแดง ระหว่างนั้น คุณนัยเดินผ่านมาและถามดอกโศกว่า **“กินข้าวมาแล้วหรือยัง”** ดอกโศกตอบว่า **“กินข้าวมาแล้ว”** ซึ่งความจริง ดอกโศก ยังไม่ได้กินข้าวมาสักเม็ด แม้ว่าดอกโศกจะพูดปดอันเป็นการพูดเท็จ ผิดศีลข้อ ๔ ทางพุทธศาสนาก็ตาม แต่ก็ไม่ได้ทำให้เกิดความเสียหายต่อคุณนัยแต่อย่างใด ดังนั้น ดอกโศก ยังไม่มีความผิดกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา

2. นางทองประกายแสด ดาราของเมืองไทยในอดีต ได้ออกมาประกาศว่าเขาได้เล่นหนังฮอลลีวูดในเครือข่ายทเวนตี เซ็นจูรี ฟอกซ์ ทำให้ชื่อของเขากลับเข้ามาในสารบบของวงการมาอีกครั้ง แต่เวลาผ่านไปซักระยะ กลับไม่พบหลักฐานใด ๆ ที่บ่งบอกว่าได้ไปเล่นหนังฮอลลีวูดจริงๆ จึงเป็นกรณีคนลวงโลก พูดจาโกหก หลอกลวง สร้างเรื่องขึ้นเพื่อโปรโมทตัวเอง ต่อมา เจ้าตัวยอมรับว่ากุเรื่องขึ้นมาเองทั้งหมด แต่เมื่อไม่ได้ทำให้คนอื่นได้รับความเสียหาย เดือดร้อน ก็ยังไม่ผิดกฎหมาย

แต่หากการโกหกดังกล่าว ได้ไปหลอกลวงยืมเงินของคนอื่น โดยอ้างว่าเมื่อได้เงินค่าตัวแล้วจะนำเงินมาใช้จ่ายให้ ก็อาจมีความผิดทางอาญาด้านฉ้อโกง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 (ที่มีหลักเกณฑ์ว่า จะต้องเป็นการกระทำความผิดที่มีเจตนาหลอกลวงด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งโดยทุจริตและการหลอกลวงนั้นได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลวงด้วยแล้ว)

3. คุณมดแดงกับคุณม้านั่งคุยกันโดยมีคุณไก่อั่งฟังอยู่ด้วย คุณมดแดงพูดว่า **“เรยา รักใคร่กับกรรชัย ในทางชู้สาว นอนกอดจูบกันได้เสียกัน โดยมีคนเล้าให้ฟัง”** คุณม้า จึงพูดว่า **“กรรชัยเป็นคนเจ้าชู้”** และคุณไก่อ ก็พูดว่า **“จริง ๆ ด้วย”** ดังนั้น คุณมดแดงมีความผิดทางอาญาด้านหมิ่นประมาทเรยา ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 เพราะคำพูดที่พูดมาเป็นการพูดโกหกอันเป็นความเท็จ ไม่สามารถพิสูจน์ได้ ผู้พูดควรต้องสำนึกในการพูด แม้จะพูดตามที่ตนได้ยินมาก็ตาม จึงเป็นการพูดใส่ความเรยา ทำให้เรยาเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 380/2503) ส่วนคุณม้า ไม่มีความผิดทางอาญาด้านหมิ่นประมาทกรรชัย เพราะ คำว่า **“เจ้าชู้”** หมายความว่าผู้ใดในการชู้สาว ความรู้สึกของสังคมหรือคนทั่วไป

ที่ได้ยินเป็นเรื่องปกติธรรมดาของผู้ชายที่จะไฝในทางซู้สาวได้ และคุณไก่ ก็ไม่มีความผิดทางอาญารฐานหมิ่นประมาทกรรชัย เพราะเป็นเพียงการยืนยันถึงความเป็นคนเจ้าชู้เท่านั้น ไม่ได้ทำให้กรรชัยเสียหาย (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3015/2543)

4. เจนภพแต่งงานจดทะเบียนสมรสกับพนภาอยู่กินฉันสามีภริยามานานหลายปี ต่อมาเจนภพมาพบรักใหม่กับมนินทร์ จึงพามนินทร์ไปจดทะเบียนสมรสอีก ปรากฏว่าในวันดังกล่าวระบบทะเบียนคอมพิวเตอร์ขัดข้องไม่สามารถตรวจสอบได้ว่า เจนภพเคยจดทะเบียนสมรสมาก่อนแล้วหรือไม่ นายทะเบียนจึงถามเจนภพว่า **“เคยจดทะเบียนสมรสมาแล้วหรือไม่”** เจนภพจึงพูดโกหกไปว่า **“ไม่เคยสมรสมาก่อน”** ทำให้นายทะเบียนจดทะเบียนสมรสให้อีกครั้ง การพูดโกหกของเจนภพดังกล่าวจึงเป็นการแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่นายทะเบียนทำให้พนภาได้รับความเสียหาย เพราะกระทบกระเทือนถึงความเป็นอยู่ของพนภาโดยตรง ดังนั้น การพูดโกหกของเจนภพจึงผิดกฎหมายอาญา (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2614/2518)

5. การฟ้องเท็จ ก็เป็นการพูดโกหกเช่นกัน แต่กฎหมายอาญาได้บัญญัติไว้แต่เพียงความผิดฐานฟ้องเท็จเกี่ยวกับ**ความผิดอาญา**ที่จะเอาโทษแก่ผู้กระทำความผิดเท่านั้น **ไม่รวมถึงกรณีการฟ้องเท็จในคดีแพ่ง** ดังนั้น การฟ้องเท็จในคดีแพ่งจึงไม่มีความผิดอาญา และไม่มี ความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงาน เพราะเป็นคนละประเภทกัน และยังรวมถึงกรณีจำเลยที่ให้การโกหกไปนั้น ก็ไม่มีความผิดฐานแจ้งข้อความอันเป็นเท็จแก่เจ้าพนักงานเช่นกันเพราะเป็นวิธีการดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นศาล และก็ไม่มีความผิดอาญารฐานหมิ่นประมาทด้วย (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1274/2513)

6. กรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา พูดโกหกในสภา ในระหว่างการอภิปราย โดยการกล่าวถ้อยคำใด ๆ ในการแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นหรือออกเสียงลงคะแนน แม้จะมีความผิดใด ๆ ก็ตาม ย่อมเป็นเอกสิทธิ์โดยเด็ดขาด ผู้ใดจะนำไปเป็นเหตุฟ้องร้องว่ากล่าวสมาชิกผู้นั้นในทางใดมิได้ ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 130 (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5730/2550)

ส่วนกรณีของการพูดคำว่า **“ต่อแหล”** ที่ออกมาจากปากของผู้พูดกระทำต่อผู้อื่นที่อยู่ซึ่งหน้านั้น จะมีความผิดหรือไม่อย่างไร นั้น เมื่อพิจารณาถึงหัวข้อข่าวทางหนังสือพิมพ์ สื่อมวลชน ต่าง ๆ ทั้งในด้านการเมือง บันเทิง สังคม ที่ลงข่าวแล้วอาจจะหมิ่นเหม่กับจะเป็นความผิดทางอาญา อาทิเช่น หัวข้อข่าวว่า **“สังคมต่อแหล” , “ต้นตำรับต่อแหลชั้นเทพ” , “ต่อแหลลงดับ” , “ต่อแหลเรียกแม่” , “เรื่องของคนต่อแหล”** เป็นต้น

จึงต้องแปลความหมายของคำว่า **“ต่อแหล”** เสียก่อน ซึ่งตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายคำว่า **“ต่อแหล”** หมายความว่า เป็นคำด่าคนที่พูดเท็จซึ่งมีความหมายในทางเสื่อมเสีย ที่เป็นคำพูดหยาบคายของการพูดโกหกอย่างหนึ่ง แล้วจึงต้องพิจารณาต่อไปว่า ถ้อยคำที่พูดออกไปนั้นเป็นคำพูดด่า เป็นการดูถูกเหยียดหยามและสบประมาทผู้อื่นว่าเป็นคนพูดเท็จหรือไม่ ทำให้ผู้อื่นอับอาย หากเป็นเช่นนั้นก็จะเป็นการดูหมิ่นผู้อื่น อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 391 (เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8919/2552)

